

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej Miasta Rybnika na 2012 rok

Dochody budżetowe ustalono w łącznej kwocie **601.106.229,71 zł**, w tym dochody bieżące – 515.742.435,73 zł i dochody majątkowe – 85.363.793,98 zł. Oprócz tabel 1 i 2, znajdujących się w treści uchwały, szczegółowe zestawienie dochodów według źródeł, klasyfikacji budżetowej i odpowiedzialnych jednostek organizacyjnych zostało przedstawione w arkuszu 1 Materiałów Informacyjnych.

1. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2012 roku wzrastają w stosunku do bieżącego roku, w części przypadającej gminie (część powiatowa jest niezmienna), w ujęciu procentowym o 0,14% (łącznie – gmina i powiat - z 47,37 % do 47,51 %). Ministerstwo Finansów skalkulowało te udziały na 136.851.303 zł; jest to kwota wyższa o ponad 16 mln zł od kalkulacji Ministerstwa na 2011 rok. Do projektu budżetu Miasta przyjęto – wobec opinii ekonomistów o nieuniknionej modyfikacji projektu budżetu państwa - bardziej realny poziom dochodów z tego tytułu (125 mln zł), wyższy o około 3 mln zł od spodziewanego wykonania w 2011 roku.
2. Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych (udział procentowy jest stały – łącznie gmina i powiat – 8,11%) przyjęto na poziomie 2011 roku (11 mln zł). Wprawdzie przewidywane wykonanie będzie wyższe o około 6 mln zł, ale przekroczenie wynika m. in. ze znacznie wyższych wpływów przekazanych przez Urzędy Skarbowe za marzec, po dokonaniu przez podatników rozliczeń za rok poprzedni. Rozliczanie się podatników, szczególnie tych największych, w uproszczonej formie (w wysokości 1/12 podatku należnego wykazanego w zeznaniu roku poprzedzającego) jest powodem dokonywania większych wpłat do budżetu. Jeżeli jednak podatnicy w 2011 roku nie wypracują dochodu podlegającego opodatkowaniu na poziomie zbliżonym do wykonania w 2010 roku, to – po rozliczeniu rocznym za 2011 rok - może okazać się, że w 2012 roku będzie trzeba zwrócić nadpłacone kwoty zaliczkowych udziałów. Generalnie recesja gospodarcza, zarówno w krajach Unii Europejskiej, jak i na całym świecie, nie pozwala na założenie zbyt optymistycznego wzrostu dochodów, i to nie tylko z tytułu CIT, w budżecie miasta.
3. Dochody z tytułu podatków od nieruchomości i od środków transportowych na 2012 rok przyjęto w oparciu o stawki, które tradycyjnie, zgodnie z projektami uchwał Rady Miasta, są na poziomie niższym od maksymalnych, wynikających z ustawy. W dalszym ciągu, dla ochrony ludności przed wzrostem taryfy, zastosowano obniżoną stawkę dla budowli służących do zbiorowego odprowadzania ścieków, zmieniając ją z 0,07% (w 2011 roku) na 0,15% wartości w 2012 roku (stawka maksymalna 2%).
4. Przyjęcie niższych stawek powoduje ujemne skutki dla budżetu w wysokości 12,8 mln zł. Natomiast ze względu na wprowadzone - ustawowo i przez Radę Miasta – zwolnienia podatkowe, przewiduje się dalszy ubytek dochodów budżetowych w wysokości ponad 2,7 mln zł.
5. Ponieważ Prokuratora Rejonowa w Rybniku zakwestionowała zapisy dotyczące części zwolnień podatkowych w uchwale w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2010, w projekcie uchwały podatkowej na rok 2012 zrezygnowano ze zwolnień – między innymi - budynków, budowli i gruntów komunalnych będących we władaniu miejskich jednostek organizacyjnych, działających w formie jednostek budżetowych i instytucji kultury, oraz miejskich służb, inspekcji i straży, z wyjątkiem części oddanych w najem, dzierżawę lub inną formę posiadania zależnego celem prowadzenia działalności gospodarczej.

Zwiększone dochody z tego tytułu wyniosą 2 mln zł, jednak kwota ta musiała zostać także wpisana w wydatkach opodatkowanych jednostek.

6. Zagroženiem dla dochodów podatkowych Miasta jest niekorzystne dla gmin górniczych orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie opodatkowania wyrobisk górniczych, wiążące WSA (i SKO), mogące przesądzać o wyrokach, jakie będą zapadać. Orzeczenie TK może być powodem nie tylko utraty w znacznej części poważnego źródła dochodów. Należy się także liczyć z tym, że konieczny będzie zwrot, wraz z odsetkami, części wyegzekwowanych spornych kwot.
7. Pozostałe dochody własne prognozowano w oparciu o przewidywane wykonanie w 2011 roku oraz o własne kalkulacje.
8. W planie dotacji z budżetu Unii Europejskiej zostały ujęte zadania, dla których podpisano umowy o dofinansowanie, uwzględniając aktualne harmonogramy wnioskowania o płatność. Rzeczywista wielkość wpływów uzależniona będzie jednak nie tylko od postępu robót, ale także od sprawności rozpatrywania wniosków o płatność i przepływu środków.
9. Dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień zawartych z gminami i powiatami przyjęto w wielkościach zwiększonych w stosunku do 2011 roku o umowny wskaźnik wzrostu, w oparciu o dokonane uzgodnienia lub na poziomie 2011 roku.
10. Część oświatowa subwencji ogólnej (138.673.185 zł) wzrosła w stosunku do 2011 roku o 6,07 %. Rząd przy jej kalkulacji uwzględnił skutki podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od września 2011 roku (7%) oraz planowane na 2012 rok (od września, poziom 3,8%). Część oświatowa subwencji ogólnej jest od wielu lat za niska w stosunku do minimalnych potrzeb (ostatnio wystarcza generalnie tylko na sfinansowanie płac i naliczanych od nich pochodnych).
11. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej ujęto w projekcie budżetu zgodnie ze wskaźnikami Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i innych dysponentów.

Wydatki budżetowe zaplanowano na kwotę **662.134.750,74** zł, w tym wydatki bieżące – 510.680.638,89 zł i wydatki majątkowe – 151.454.111,85 zł. Oprócz tabel 3 i 4 (w treści uchwały), szczegółowe zestawienia wydatków zostały ujęte w Materiałach Informacyjnych: w układzie rozdziałów klasyfikacji budżetowej i odpowiedzialnych jednostek organizacyjnych (arkusz 2), szczegółowy plan wydatków majątkowych (arkusz 6), wydatki na inwestycje jednoroczne (arkusz 7), na dotacje inwestycyjne (arkusz 8), na zakupy inwestycyjne (arkusz 9) i na remonty budowlane (arkusz 10).

12. Wydatki bieżące, uwzględniające najważniejsze potrzeby, ograniczono do minimum. Obejmują one w większości wydatki sztywne, które są niezbędne dla zapewnienia ciągłości działania jednostek organizacyjnych.
13. Wobec kolejnej podwyżki wynagrodzeń nauczycieli (od 1 września 2012 r.) planuje się wzrost wynagrodzeń pozostałych pracowników wszystkich jednostek organizacyjnych Miasta z dniem 1 stycznia 2012 roku.
14. W Zarządzie Zieleni Miejskiej zwiększone zostanie zatrudnienie (o 3 etaty), a 30 osób zatrudnionych będzie sezonowo. Jest to niezbędne dla utrzymania coraz większych arealów terenów zieleni w pasie drogowym i na nowych rondach. Ponadto dla ZZM

przeznaczono środki na zagospodarowanie 5 nowych rond (300 tys. zł) oraz na założenie zieleni w pasach drogowych ulic Żołędziowej, Budowlanych i Reymonta (150 tys. zł).

15. W MOSiR utrzymano zwiększone w 2011 roku zatrudnienie (o 3 etaty) osób dbających o boiska (głównie w Kamieniu), a w 2012 roku zatrudniony zostanie (1 etat) pracownik do obsługi i nadzorowania stacji uzdatniania wody na basenie w Chwałowicach.
16. W projekcie budżetu zaplanowano ponad 24,4 mln zł na remonty budowlane, w tym m.in. na remonty: dróg – 12,8 mln zł, placówek oświatowych – 5,4 mln zł, zasobów mieszkaniowych – 2,3 mln zł, budynku przy ul. Kościuszki, gdzie w przyszłości znajdzie siedzibę Zakład Gospodarki Mieszkaniowej – 450 tys. zł, innych budynków miejskich – 2,6 mln zł oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej – 0,8 mln zł (arkusz 10).
17. Na rozbiórkę budynku restauracji Relaks w dzielnicy Kamień, którą wykonają Rybnickie Służby Komunalne, przeznaczono 130 tys. zł, a na zakup wyposażenia nowej siedziby ZGM - 80 tys. zł.
18. W programie ograniczenia niskiej emisji, oprócz nakładów inwestycyjnych, przewidziano wynagrodzenie za czynności Operatora Programu – przy instalacji solarów (50 tys. zł) oraz wymianie okien i termomodernizacji budynków mieszkalnych przy ul. Gliwickiej – Rybnickiej (400 tys. zł).
19. Dopłata Miasta do zadań finansowanych z części oświatowej subwencji ogólnej wyniesie ponad 32,2 mln zł (vide arkusz 4 Materiałów Informacyjnych), tj. o 4,9 mln zł (18 %) więcej niż w aktualnym planie budżetu na 2011 rok.
20. Również do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej konieczna jest dopłata ze środków własnych Miasta w wysokości 2,9 mln zł.
21. Miasto będzie musiało pokryć z własnych środków różnicę pomiędzy dochodami uzyskiwanymi z tytułu czynszów a kosztami działalności podstawowej Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w wysokości około 9,7 mln zł (jest to kwota zbliżona do planu na 2011 rok), i to pomimo wprowadzonej od 1 listopada 2011 roku podwyżki czynszów (wzrost dochodów o 1 mln zł). Podobnie jest z transportem zbiorowym, który jest – dla ochrony mieszkańców - dofinansowywany co roku na poziomie około 11 mln zł.
22. Nowa ustawa o finansach publicznych (art. 242) wprowadziła zasadę, obowiązującą począwszy od budżetu na 2011 rok, zgodnie z którą wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż dochody bieżące (nadwyżka operacyjna) powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych (w budżecie miasta Rybnika nie występuje), zarówno na etapie uchwalania budżetu, jak i jego wykonania (powiększone o wolne środki) na koniec roku. W projekcie budżetu na 2012 rok jest ta zasada zachowana, a kwota nadwyżki operacyjnej wynosi 5.061.796,84 zł.
23. Wydatki inwestycyjne (151.454.111,85 zł) stanowią **22,87** % ogólnej kwoty wydatków budżetowych i obejmują przede wszystkim zadania realizowane przy udziale środków unijnych, kontynuowane lub - z różnych względów - przesunięte z 2011 roku do budżetu 2012 roku oraz niezbędne zakupy inwestycyjne Urzędu Miasta i jednostek budżetowych.
24. Najważniejszymi zadaniami inwestycyjnymi, które realizowane będą w 2012 roku są:
(kwoty w nawiasach – w zaokrągleniu - dotyczą planowanych nakładów w 2012 roku)
 - usprawnienie i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez przebudowę DK 78 w Rybniku (37,9 mln zł, w tym POLiŚ - 21,3 mln zł),

- przebudowa ul. Żorskiej w ciągu DW 935 (21,7 mln zł, w tym RPO - 15,3 mln zł),
- usprawnienie i integracja układu komunikacyjnego w Subregionie Zachodnim Województwa Śląskiego poprzez przebudowę infrastruktury drogowej i lotniczej (ogółem 10,6 mln zł),
- przebudowa ul. Pod Lasem (6 mln zł),
- przebudowa ul. Budowlanych na odcinku od skrzyżowania z ul. Raciborską do skrzyżowania z Obwodnicą (5,5 mln zł),
- miejska sieć szerokopasmowa (11,4 mln zł, w tym RPO - 8,3 mln zł),
- termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Budowlanych (3,9 mln zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW – 2,2 mln zł),
- rozbudowa budynku Urzędu Miasta - I segment (5 mln zł),
- modernizacja kąpieliska "RUDA" (4 mln zł),
- adaptacja pomieszczeń w budynku ZSB na potrzeby OPP "Przygoda" - I etap (3,8 mln zł),
- budowa zadaszania targowiska miejskiego (3 mln zł),
- termomodernizacja budynków ZS 2 przy ul. Mikołowskiej (1,6 mln zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW – 0,7 mln zł),
- budowa III kwatery składowiska odpadów komunalnych (1,3 mln zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW – 0,9 mln zł),
- sieć tablic elektronicznej informacji pasażerskiej (1,3 mln zł, w tym RPO – 1 mln zł).

25. Na niezbędne zakupy inwestycyjne zaplanowano łącznie 3.116.100 zł (arkusz 9). Wśród nich największą pozycją jest zakup samobieżnej zmiatarki na podłożu samochodowym dla RSK (1 mln zł).

Projekt budżetu zamyka się deficytem w kwocie 61.028.521,03 zł, który zostanie sfinansowany pożyczkami preferencyjnymi z WFOŚiGW oraz innymi kredytami i pożyczkami (vide arkusz 3 Materiałów Informacyjnych). Zakłada się, że wszelkie ponadplanowe dochody oraz pojawiające się oszczędności wydatków (np. w wyniku przetargów), a także w znacznej części spodziewane wolne środki na koniec 2011 roku, będą pomniejszały planowany deficyt.